De Vergulde Swaen
Mededelingenkrant

Jaargang 6 nr. 1 021 december 2008

Verleden dat herleeft, is altijd toekomst.

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" Rotterdamseweg 53 - 55 tel. 078-612 5681 www.swaen.org
tevens Secretariaat Historische Vereniging Zwijndrecht

Erfenis

Graag citeer ik onze burgervader. Vooral als zijn uitspraak betrekking heeft op het verleden. Hij heeft er dan ook verstand van, als oud-Deventenaar. Pas was ik daar in verband met de opening van de landelijke Monumentendagen. Deventer is een eeuwenoude stad met talloze monumenten. Werkelijk schitterend is het stadhuis, een genot om doorheen te wandelen. Onze burgemeester Scholten was daar wethouder voor hij hier kwam. Over ons eigen gemeentehuis zei hij in een interview het volgende: "Toen er gedacht werd over de nieuwbouw van het gemeentehuis, kreeg het oude raadhuis steeds meer waardering. Het oude raadhuis is een rijksmonument geworden, wat allerlei voorwaarden met zich meebrengt. Maar wij zien dat als een enorme beloning voor een prachtig gebouw dat onze voorvaderen hebben achtergelaten." Nu kun je niet altijd geloven wat in de krant staat, maar ik denk dat hij dit wel heeft gezegd.
Als ik dan zo eens rondkijk in Zwijndrecht, zie ik niet veel waardering voor wat onze voorvaderen hebben achtergelaten. Er *is* gewoon niet veel meer. En wat resteert….
Dat valt onze burgemeester niet allemaal kwalijk te nemen. Ook hij is gebonden aan wetgeving en politiek beleid. Misschien kan er wat nadrukkelijker worden gedacht aan de erfenis van onze voorvaderen bij nieuw beleid, zodat de waardering daarvoor bij de uitvoering ervan wat meer tot uiting komt?

Marcel Deelen

Monumentale aanwinst voor oudheidkamer

Op 24 oktober kreeg de oudheidkamer er een bijzonder en uniek object bij. Burgemeester Scholten onthulde het 18e eeuwse tegeltableau, waarvan tot dan toe alleen een tekening uit 1943 bekend was.
Anderhalf jaar is het bestuur in het geheim bezig geweest gelden bijeen te krijgen om dit voor ons onvergelijkelijke historische monument aan te kopen.
Met deze momentopname uit het verleden heeft Zwijndrecht weer een stukje van haar historie tastbaar in handen.

Het terugvinden van het tegeltableau, dat jarenlang 'zoek' was, laat zich beschrijven als een spannend verhaal. Het begint op 11 maart 2007 wanneer antiquair Vasso Hadziantoniou, kennis van bestuurslid Marcel Deelen, de oudheidkamer bezoekt. Hij is geïntrigeerd door de tekening van een tegeltableau dat J. Vogel tijdens zijn onderduikperiode in 1943 natekende. Hij kent het tableau namelijk ! Een korte speurtocht in de Maritieme Kunst en Antiekhandel van Jasper Hooykaas te Delfshaven bevestigt zijn vermoeden: het gaat om hetzelfde tableau! Eventuele twijfel omtrent de locatie wordt terstond weggenomen na vergelijking met de Van Ollefenprent uit 1793 (uit de "Nederlandse Stads- en Dorpsbeschrijver"). De plekken zijn identiek, op enkele artistieke vrijheden na. Latere vergelijkingen met kaartmateriaal en oude foto's bevestigen dit.
Al snel rijst het besef dat dit tableau een uniek object uit de Zwijndrechtse geschiedenis is dat beslist terug moet naar Zwijndrecht! Een unieke kans als deze doet zich slechts sporadisch, zo niet eenmalig voor. De enige weg is sponsoring, want de vraagprijs is te hoog voor de kas van de Historische Vereniging. Het Prins Bernhard Cultuurfonds alsmede de gemeente Zwijndrecht dragen daaraan bij. Ook scheepswerf Gebr. Kooiman BV, doet een forse duit in het zakje. Andere sponsor is notariskantoor Wery Goedegebuure en Partners. *Zie verder elders in dit blad*

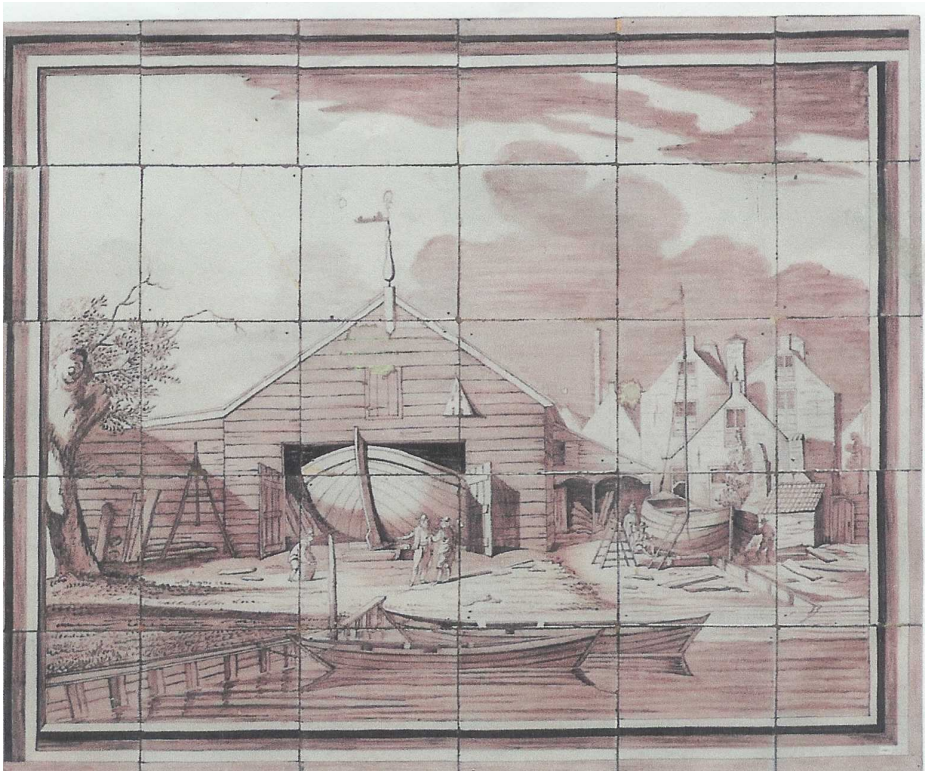

Nieuws uit de werkgroepen

WERKGROEP REGISTRATIE

Alle voorwerpen in de Bovenzaal zijn inmiddels gefotografeerd. Thans is de groep bezig bij de entree.
Wat betekent dit voor de medewerkers?
Vanaf nu mag niets, maar dan ook niets meer worden neergezet, toegevoegd, weggehaald of verplaatst zonder dat hiervan melding wordt gedaan.
Voorwerpen die gebracht worden voor ons museum moeten aanvankelijk even worden weggezet op een vaste plek met daarbij een briefje waarop de herkomst staat. In feite dus een ingevuld schenkingsformulier.
Let op: hierop alleen het voorwerp noteren, de adresgegevens van de schenker, en de datum. Nummers worden later ingevuld.

Van de penningmeester

Van de 55 aanmaningen die in september zijn verstuurd, hebben 44 leden nu betaald (tot en met oktober). Ik onderstreep nog even dat indien u de contributie niet betaalt, u geschrapt wordt als lid van de Vereniging.
Voor informatie: Koen Boot, tel. (078) 6126391.

Geen reserveringen per e-mail

Wilt u reserveren voor een lezing of verjaardag o.i.d., gebruikt u dan niet onze e-mail. De e-mailberichten worden onregelmatig gelezen en de kans is dus groot dat uw reserveringsverzoek niet doorkomt.
Daarom voor reserveringen altijd en uitsluitend gedurende de openingstijden van De Vergulde Swaen (woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 , zondag van 14.00 tot 17.00 uur) bellen. U wordt dan verwezen naar Daan Groeneveld of Gerda Dorsman. Alleen zij mogen reserveren omdat zij inzicht hebben in de reserverings-agenda.

Bijzonder geschenk

Via de post ontvingen we een onverwachte en waardevolle aanwinst: een pentekening, gemaakt in 1925, op dun papier met een afbeelding van onze oever met de watertoren en Welgelegen. Het werk, , uit de lijst gehaald voor de verzending maar inclusief passe-partout en kartonnen achterzijde, is ooit geschonken ter gelegenheid van een huwelijk in 1944. (“Ter herinnering aan je trouwdag 26 juli 1944 Nettie en Hans”), ingelijst bij Kunsthandel Gebr. Koch Den Haag Hoogstraat 7 Rotterdam Jongkindstr. 11
Het werk is vervaardigd door Johannes Theodorus (Jan) Giesen, geb. op 15 november 1900 in Den Haag.
Het is gevonden op een vlooienmarkt in Den Haag en 'zomaar' gekocht met het oogmerk onze oudheidkamer ermee te verrijken. Heel bijzonder dat iemand zo attent is.

Aanwinsten

Bijzondere aanwinsten in de afgelopen drie maanden zijn onder meer het geboortekaartje van de 15.000^{e} inwoner op 10 mei 1949, 2 zinken dakkapellen uit de 19e eeuw (zogenaamde ‘koeienogen’), afkomstig van de dokterswoning aan de Rotterdamseweg; in bruikleen: een schilderij van Clement Bezemer, van dezelfde dokterswoning. Vermeldenswaard is het feit dat alle kinderen van dokter Ekelmans zo’n schilderijtje kregen, maar dan elk kind een ander seizoen.

Verder ontvingen we een paspoort uit 1921 op naam van rijwielhandelaar Hubertus Kraamer (geb. 1882), speciaal afgegeven voor zijn reis naar Duitschland.
Het boek ‘Per stoomvaart My “Nederland” naar Java’, een reis die hij maakte in 1923. door Willy Sluiter
Voor alle duidelijkheid: slechts enkele aanwinsten / schenkingen worden genoemd,niet alles wat we ontvangen.

Vermist ?

Bijna een jaar geleden ontvingen we 32 boekjes van de zwijndrechtse schrijver W. Schippers. Volgens het begeleidende lijstje zouden het er 34 moeten zijn. Aanvankelijk dachten we dat wellicht iemand de boekjes even ter inzage had meegenomen, maar we missen ze nog steeds. Wie weet dus waar 'De Stroper' en 'Het Veerhuis en de Rozendonk' zijn ?

Voor onze jongeren / Jeugdleden

Dag jongelui, nu eens een berichtje speciaal voor jullie. Je kent het museum toch ? Je bent vast al eens geweest met je schoolklas, of met je ouders. Of wie weet wel helemaal zelf.
Niet ? Dan moet je toch heus eens komen kijken. Kun je zien hoe Zwijndrecht er uitzag toen zelfs je ouders nog niet waren geboren.
En wat toen de meeste mensen in Zwijndrecht voor werk deden. Ze werkten bijvoorbeeld op de tuinderij, of in de Zoutketen. Wat dat zijn? Ja dan moet je toch heus komen kijken.
Er is ook een speurtocht die je kunt doen. Aan de hand van vragen kom je achter een heleboel wetenswaardige dingen.
Enne…. Misschien heb je zelf wel iets bijzonders, iets ouds? Soms zijn we verrast door wat jullie doen. Archeologie bijvoorbeeld. Of een spreekbeurt over vroeger. Laat het eens weten !
Tot binnenkort hoor, in De Vergulde Swaen.
Por je ouders maar eens aan om mee te komen.
Groetjes van de medewerkers van het museum.

Interesseavonden

Elke derde dinsdagavond van de maand is vanaf een uur of zeven De Vergulde Swaen geopend en kan men er terecht om meer te doen met of te weten te komen over genealogie, archeologie, restauratie of onderzoek. Of om gewoon eens gezellig bij te praten in de gelagkamer.

Voorleesavonden

Eind januari beginnen we voor het zesde jaar met de Wintervoorleesavonden, vertellingen bij het haardvuur. Acht woensdagavonden in een ouderwetse sfeer de winteravond beleven. De prijs bedraagt zes euro per avond en dat is dan weer inclusief verzorging van de inwendige mens. En verhalen natuurlijk!
De data zijn 21 en 28 januari, 4, 11, 18 en 25 februari, 4 en 11 maart. Mogelijk vervalt 21 januari, dan wordt 18 maart toegevoegd. Let op de krantenberichten.

Exposities

Nog steeds loopt de expositie Zout, Zeep en Zwijndrecht, met voorwerpen uit het verleden van Zwijndrecht. De expositie is aangevuld met foto-albums uit de ‘collectie Van Dam’.
Verder zijn er beelden te zien die te maken hebben met het verworven tegeltableau. Foto’s en tekst over het Veerplein en de scheepswerf.

Wie zijn dit ?

Deze foto’s kregen we onlangs. Wie kan er iets over vertellen ? De originelen zijn te zien in De Vergulde Swaen.

Nog een blik in het verleden

De foto van de Ringdijk / hoek Rotterdamseweg die vorige keer de voorpagina sierde, is niet de enige in zijn soort. Ruimtegebrek noopte tot beknoptheid, maar vermoedelijk zijn er meer foto's genomen, waarvan nevenstaande er ook eentje is. Mogelijk is deze enkele minuten eerder genomen, gezien het kleiner aantal mensen dat er op staat.

Het Veerplein, drie eeuwen beweging

1793

1931

1971

2007

Colofon

"De Vergulde Swaen Mededelingenkrant" is een uitgave voor en door de leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor oudheidkamer De Vergulde Swaen en verschijnt vier keer per jaar. Overname van tekst is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

ISSN: 1571 – 9766 Kopij voor volgende krant uiterlijk **15 februari** inleveren.

Samenstelling: Marcel Deelen **Redactieadres**: Rotterdamseweg 55, 3332 AC **E-mail:** verguldeswaen@telfort.nl **Oplage**: 650 exemplaren .

"De Vergulde Swaen" is geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 en 's zondagmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Of op afspraak.